

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

Datum
2016-11-09

Ärendebeteckning
301-9392-2016

Er beteckning
N2015-2214-sk

1(4)

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande på underlagsrapporter från arbetet med att ta fram Sveriges första nationella skogsprogram

Bakgrund

Regeringen arbetar i bred dialog med organisationer i det civila samhället och myndigheter för att ta fram ett nationellt skogsprogram. Visionen för programmet är ”Skogen - det gröna guldet - ska bidra med jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av en växande bioekonomi”. Arbetsgrupperna inom det nationella skogsprogrammet har nu lämnat över underlagsrapporter med strategiska rekommendationer. Dessa rapporter har nu skickats på remiss.

Sammanfattning

Länsstyrelsens yttrande kan sammanfattas i följande punkter:

- Förslaget att skapa regionala utvecklings- och samverkansforum, ”Arena skogen” är mycket bra. Eftersom Länsstyrelsen inom ramen för Skogsriket Västerbotten redan arbetar på detta sätt tycker vi att det är naturligt att huvudansvaret för arbetet med frågorna även fortsatt bör ligga hos statliga myndigheter såsom Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen. Ett formellt uppdrag att skapa dessa arenor bör riktas till Länsstyrelserna.
- Biomassan från skogen förnyas ständigt när ny skog växer upp och vi har således en i praktiken oändlig källa att bygga tillexempel hem och byggnader med. Länsstyrelsen arbetar sedan många år tillbaka med att stimulera ett ökat träbyggande inom ramen för föreningen Trästad Sverige. För att uppfylla de svenska nationella klimatmålen på kort och lång sikt är ett ökat byggande i trä centralt. Länsstyrelsen föreslår att vi får ett uppdrag via regleringsbrevet för att förstärka detta arbete.
- Jämställdhet är en utvecklingsfråga för skogssektorn. Enstaka aktiviteter gör inga strukturella förändringar. För att få ett hållbart skogsbruk behöver ojämställdhetsproblemen adresseras. Länsstyrelsen arbetar med att motivera kvinnor och män att

intressera sig för de utbildnings-, arbets- och karriärmöjligheter som skogssektorn erbjuder. Länsstyrelsen föreslår att nationella skogsprogrammet tar tillvara på arbetet som har skett i Västerbotten för spridning nationellt och internationellt. Länsstyrelsen anser att Västerbotten ska vara pilotlän gällande jämställdhetsarbete inom skogssektorn.

Yttrande

Förslaget att skapa regionala utvecklings- och samverkansforum, ”Arena skogen” är mycket bra. Att sammanföra olika intressenter inom skogsfären för att skapa tillväxt, jobb och stärka ett brett värdeskapande av skogen är välkommet. Förslaget innebär bland annat att regeringen bör rikta ett erbjudande till regionala aktörer i fem skogslän att som pilotregioner starta regionala ”Arena skogen”. Det är på detta sätt Länsstyrelsen arbetar de senaste åren inom ramen för Skogsriket Västerbotten.

Skogsriket Västerbotten har arbetat i 4 år med att samla olika aktiviteter kopplade till skog i Västerbotten. Skogsriket Västerbotten arbetar för att vidareutveckla länets näringsliv med skogen som bas och samtidigt ge fler kunskap om vilken resurs de västerbottniska skogarna är. Skogsriket Västerbotten drivs av Länsstyrelsen Västerbotten och Skogsstyrelsen med stöd av Region Västerbotten, Umeå Universitet, Sveriges Lantbruksuniversitet, SCA, Sveaskog, Norra Skogsägarna, Skogstekniska Klustret och Lapplandssafari. Genom samverkan mellan aktörerna vill vi öka skogens bidrag till en hållbar samhällsutveckling i hela länet.

Inom Skogsriket Västerbotten har vårt fokus legat på bland annat arbetskraftsförsörjning och jämställdhet. Vi anser därför att Skogsriket Västerbotten bör vara ett av dessa samverkansforum. Här finns redan en väl fungerande organisation bestående av intressenter inom skogsfären som redan arbetat flera år med att skapa tillväxt och jobb kopplade till skog i Västerbotten. Vi delar åsikten att Länsstyrelserna blir en central part i Arena Skogen, vilket bör stödjas i regleringsbrev, men ställer oss frågande till att arbetsgrupperna föreslår att nya samverkansforum under en ny huvudman skapas. Skogsnäringsfrågorna är nära kopplade till markanvändningsfrågor vilka är ett statligt ansvar. Det är ofta markanvändningsperspektivet som är orsak till eventuella konflikter i skogsnäringsens verksamheter. Länsstyrelsen menar därför att huvudansvaret för arbetet med frågorna även fortsatt bör ligga hos statliga myndigheter så som Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen och att detta regleras genom ett formellt uppdrag.

Länsstyrelsen instämmer i de förslag som handlar om att stärka, leva och bo i Sveriges skogsbygder. Det är i vår glesbygd som skogen finns och en levande landsbygd är en förutsättning för att utveckla och stärka konkurrenskraften i skogsnäringsen. Arbetskraft måste finnas nära skogen och det innebär att det måste vara attraktivt att bo på landsbygden. Därför är

frågor som utbildning, jämställdhet, infrastruktur, jobbkapande och företagsutveckling särskilt viktiga

Länsstyrelsen delar rekommendationen att möjliggöra övergången till bioekonomi. Biomassan från skogen har den egenskapen att den ständigt förnyas när ny skog växer upp. Sköter vi skogsresurserna på rätt sätt har vi således en i praktiken oändlig källa att bygga tillexempel hem och byggnader med. Växande skog binder koldioxid och genom att uppföra hus i trä får vi en mångårig fördröjning av koldioxidutsläppen till atmosfären. Åtgärdsförslaget att utveckla den industriella träbyggnadsprocessen välkomnas och ett ökat träbyggande är ett av målen med Föreningen Trästad Sverige.

Länsstyrelsen Västerbotten organiserar tillsammans med den samlade träbyggsektorn, ett stort antal kommuner och byggherrar, den nybildade föreningen Trästad Sverige. Vi vill verka för kunskapsöverföring, spridande av goda exempel och stimulera innovation och utveckling av nya byggsystem med den svenska skogen som råvara. Länsstyrelsen menar att regeringens bostadsmål kombinerat med att miljön ska belastas så lite som möjligt gör tekniken med industriellt träbyggande särskilt intressant. Länsstyrelsen Västerbotten vill därför inom ramen för föreningen Trästad Sverige arbeta för en fortsatt utveckling av det industriella träbyggandet, något som både bidrar till att uppfylla de svenska nationella klimatmålen på kort och lång sikt samtidigt som det ger ökade arbetstillfällen, företagande och export och hjälper till att nå målet om antalet nya bostäder. Föreningens arbete finansieras via medlemsavgifter men för att kunna göra större avtryck ser vi gärna att Länsstyrelsen ges ett uppdrag att arbeta med Träbyggnadsfrågor i regleringsbrevet.

Västerbotten har stora skogliga resurser med dessa finns utspridda över ett stort geografiskt område vilket innebär att behovet av en väl fungerande, tillgänglig och tillförlitlig infrastruktur är kritiskt. Idag upplever den västerbottniska industrin en stor kapacitetsbrist i infrastrukturen, detta leder bland annat till att kostnaderna för framkörning och leverans av råvaror ökar vilket i sin tur minskar konkurrenskraften hos näringen i jämförelse med andra regioner.

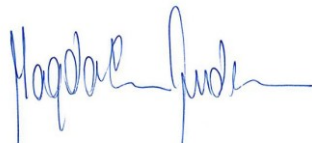
Länsstyrelsen har de senaste åren lyft fram en rad åtgärder för ökad jämställdhet i skogen. Västerbotten är ett skogslän och kan tjäna som förebild för Sverige i stort men även internationellt. Vi arbetar för att motivera kvinnor och män att intressera sig för de utbildnings-, arbets- och karriärmöjligheter som skogssektorn erbjuder. Länsstyrelsen föreslår att nationella skogsprogrammet tar tillvara på arbetet som har skett i Västerbotten kopplat till jämställdhet och skogssektorn för spridning nationellt och internationellt. Länsstyrelsen föreslår därför att Västerbotten blir pilotlän gällande jämställdhetsarbete inom skogssektorn.

Länsstyrelsen anser att i underlagsrapporterna behöver genusperspektivet problematiseras och synliggöras. Länsstyrelsen önskar tydligare beskrivningar av hur ökad jämställdhet är en utvecklingsfråga för skogssektorn. Det krävs ett större arbete för att få genomslag för jämställdhetsarbetet inom skogssektorn än åtgärdsförslaget att stötta nätverk för kvinnor som äger skog. Enstaka aktiviteter gör inga strukturella förändringar. För att få ett hållbart skogsbruk behöver ojämställdhetsproblemen adresseras

I de olika utredningsgrupperna saknas till stor del offentliga aktörer. Länsstyrelsen anser att universitet och högskolor samt myndigheter med regional representation liksom de myndigheter som har övergripande ansvar för att samordna frågor som rör skog och naturvård hade kunnat bidra till arbetet genom att öka samordningen mellan de olika arbetsgrupperna.

Länsstyrelsen tycker sammantaget att ambitionerna är goda i underlagsrapporterna. De omfattande åtgärdsförslagen är en bra grund att forma den framtida skogspolitiken i Sverige på. Förslagen bidrar till att stimulera strategiska satsningar och politikområden som till exempel klimat och miljömål, landsbygdsutveckling, nyindustrialisering, utveckling av export, besöksnäring med mera. Länsstyrelsen vill vara med och utveckla en långsiktig svensk skogspolitik med tydliga mål.

I detta ärende har Landshövding Magdalena Andersson beslutat. Ärendet har beretts av Handläggaren för Ledningsstöd Mikael Bergström.

Magdalena Andersson

Mikael Bergström